

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3444/2021. (X. 25.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Pfv.III.20.071/2020/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Indítványában a Kúria Pfv.III.20.071/2020/4. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és annak – a Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.629/2019/6-II. számú ítéletére, valamint a Fővárosi Törvényszék 39.P.20.988/2017/60. számú ítéletére kiterjedő hatályú – megsemmisítését kérte az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének és XXVIII. cikk (1) bekezdésének a sérelme miatt.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy lényege szerint az indítványozó több alkalommal indított eljárást arra hivatkozással, hogy 2011-ben született gyermeke tekintetében a gyermek édesanyja 2016. augusztus 9. és 2017. október 31. napja között akadályozta a bíróság által ideiglenes intézkedéssel elrendelt kapcsolattartást. Miután – állítása szerint – a hatóság részben el sem bírálta a kérelmeit, részben pedig késedelmesen hozott döntést, illetve „nem használta ki a jogszabály által biztosított lehetőségeket”, az indítványozó személyiségi jog megsértése iránt pert indított Budapest Főváros Kormányhivatala ellen (egyrészt a saját nevében, másrészt gyermeke törvényes képviselőjeként). Az elsőfokú bíróság szerint a „perbeli esetben [...] az alperes késedelmes intézkedései és mulasztásai nem okoztak a felperesek számára olyan személyiségi jogsérelmet, amely külön jogvédelmet igényelt volna”, ezért a keresetet elutasította. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet azzal hagyta helyben, hogy az igény azért nem minősülhetett alaposnak, mert a „kapcsolattartás alapvetően családjogi kérdés, nem megfelelő végrehajtása esetén a szankciók alkalmazása is alapvetően a gyámhatóságra tartozik és a családjogi viták rendezésének nem megfelelő eszköze a személyiségi jogok érvényesítése”. A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.
- [3] Az indítványozó ezt követően fordult az Alkotmánybírósághoz. Kérelmének az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmére vonatkozó indokolása szerint sem az első-, sem a másodfokú bíróság nem indokolta meg megfelelő módon, hogy a pszichiáter szakértői véleményét és az egyéb bizonyítékokat milyen szempontok szerint vette figyelembe vagy rekesztette ki a bizonyítékok köréből. A szakértői bizonyítás kiegészítésére, megisméltésére vonatkozó indítványok elutasítását a bíróság tévesen indokolta, „csupán futólag utalt rá, hogy a szakvéleményt nem tartotta fontosnak”, továbbá a bíróság az indítványozott bizonyítások jelentős részét elutasította vagy a felkínált bizonyítékokat a mérlegelésből kirekesztette. A bíróság nem vette figyelembe a szülő és a gyermek közötti kapcsolat jelentőségét, és nem intézkedett az anyával szemben, aki a kapcsolattartást akadályozta, sőt a gyermeket az édesapja ellen hangolta. Az indítványozó szerint a fentiek az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése által garantált családi élethez- és kapcsolattartáshoz való jog kiüresítését eredményező eljárás lefolytatását is jelentik: ha ugyanis az alperes késedelmesen vagy egyáltalán nem jár el az elmaradt kapcsolattartások pótlása érdekében – amely a szülő és a gyermek személyiségi jogát jelentő kérdés –, nem nyújt hatékony jogvédelmet, akkor „súlyosan okszerűtlen és iratellenes megállapítás”, hogy a felpereseknek nem sértült a személyiségi joguk.
- [4] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [5] 2.1. A Kúria ítéletét a jogi képviselő a rendelkezésre álló elektronikus letöltési igazolás szerint 2021. március 16-án vette kézhez, a panaszt pedig 2021. május 7-én érkezett az elsőfokú bíróság. A panaszt ennek alapján kétségkívül az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben nyújtották be. A kérelmező

alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, érintettsége – mivel a támadott végzéssel lezárt eljárásban alperes volt – fennáll, és Alaptörvényben biztosított jogok sérelmét állítja.

- [6] Az indítvány a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében felsorolt követelményeit teljesíti: a) tartalmazza azt a törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá azt, amely az indítványozó indítványozói jogosultságát megalapozza (Abtv. 27. §); b) az eljárás megindításának indokait, az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét (az indítványozó úgy véli, hogy a személyiségi jogi jogsérelmet alaptörvény-ellenes módon nem állapította meg a bíróság a kormányhivatal eljárása kapcsán; c) az Alkotmánybíróság által vizsgálandó bírósági döntést (a Kúria Pfv.III.20.071/2020/4. számú ítélete); d) az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit [Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) bekezdés]; e) indokolást arra nézve, hogy a támadott ítélet miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével, valamint f) kifejezett kérelmet arra, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg a bírói döntés alaptörvény-ellenességét és azt – az első- és másodfokú bírósági döntésre is kiterjedő hatállyal – semmisítse meg.
- [7] 2.2. Az Abtv. 29. §-a szerint az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. E két feltétel alternatív jellegű, bármelyik fennállása megalapozza a panasz befogadhatóságát.
- [8] Az Abtv. 29. §-ában írt első feltételt illetően az Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy részletesen kimunkált és következetesen alkalmazott gyakorlata van a szóban forgó alaptörvényi rendelkezések – az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (1) bekezdése – tartalmát érintően [lásd például: 3067/2021. (II. 24.) AB határozat, 3214/2020. (VI. 19.) AB határozat és 3046/2019. (III. 14.) AB határozat]. Jelen alkotmányjogi panasz ehhez képest nem vet fel olyan új, alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, amely a panasz befogadását és érdemi elbírálását indokolná.
- [9] A második – a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre vonatkozó – feltételt érintően az Alkotmánybíróság a következőkre mutat rá. Megállapítható, hogy a támadott bírósági döntések azt vizsgálták, hogy a késedelmes, illetve jogsértő ügyintézés miatt sérült-e a felperesek személyiségi joga. Az ítéletek a családtagok közötti kapcsolattartás kérdését nem döntötték el, azt nem is érintették, következésképpen ezzel kapcsolatban a szülő és a gyermek esetleges elidegenedésére vonatkozó indítványozói érvelés nem értelmezhető. A támadott kúriai ítélettel összefüggésben ezért a magán- és családi élethez való jog mint alapjog [Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdés] sérelmének lehetőségét felvető aggály nem merül fel [lásd hasonlóan: 3203/2021. (V. 19.) AB végzés, Indokolás [14]].
- [10] A tisztességes eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] sérelmét állító indítványozói hivatkozással összefüggésben az Alkotmánybíróság szintén arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésre vonatkozik: az indítványozó az eljáró bíróság jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja, és magát a személyiségi jogi perben hozott döntést, annak hátrányos voltát alapjogi sérelemnek a döntés Alkotmánybíróság általi megváltoztatása érdekében. Hangsúlyozni kell azonban jelen ügyben is, hogy az Alkotmánybíróság a bírói döntések felülvizsgálata során is az Alaptörvényben elismert alapjogi követelményrendszer tényleges érvényesülését garantálja. Ennek megfelelően az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e ezeket a bizonyítékokat és érveket, a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás, valamint az abból levont következtetés megalapozott-e, mint ahogy azt sem vizsgálja az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok jogértelmezése helyesen illeszkedik-e a jogági dogmatika általánosan elfogadott szabályaihoz {a legutóbbi gyakorlatból lásd például: 3427/2020. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [12]}.
- [11] A „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” {3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]}. „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el.” {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]} Az Alkotmánybíróság nem látott rá indokot vagy lehetőséget, hogy idézett gyakorlatától eltérjen, és megállapította: önmagában az, hogy

az indítványozó a lefolytatott eljárást jogsértőnek, a személyiségi jogi perben hozott bírósági döntést pedig megalapozatlannak, tévesnek és magára nézve sérelmesnek tartja, nem tekinthető az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésével összefüggésben értékelhető alkotmányossági kérdésnek. Mindezek alapján megállapítható, hogy az indítványba foglaltak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét sem vetik fel.

- [12] Összefoglalva: az Alkotmánybíróság nem talált olyan körülményt, amelyet az Alaptörvény felhívott rendelkezéseivel összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességként lehetne értékelni, és amely ezért az indítvány érdemi vizsgálatát indokolná.
- [13] 3. A fentiek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem teljesíti az Abtv. 29. §-ban írt befogadási kritériumokat, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva, az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2021. október 12.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1520/2021.

